

Kiedy się tylko pojawią, wzbudzają pozytywne emocje i niestety często widząc je, podejmujemy nieracjonalne, szkodzące tym zwierzętom decyzje. Wielu ludzi nie może przejść obojętnie obok "pozostawionych" młodych: sarny, jelenia, daniela czy łosia. Zabieramy je ze środowiska życia, często zupełnie niepotrzebnie, a potem ktoś musi się nimi zająć, bo szybko do natury nie wrócą. Najczęściej będzie to lekarz weterynarii lub ludzie prowadzący ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt. Opieka nad tymi zwierzętami wymaga od nas dużego poświęcenia oraz zdobywania kolejnych zasobów wiedzy, bowiem młode jeleniowate są specyficzną grupą, która wymaga także specyficznego podejścia.

Zasady ogólne opieki nad młodymi dzikimi zwierzętami

W opiece nad młodymi, dzikimi przeżuwaczami oraz ogólnie nad młodymi, dzikimi zwierzętami istnieje kilka ogólnych zasad, których rygorystycznie powinniśmy się trzymać. Bez ich zachowania powrót zwierzęcia do natury jest niemożliwy, a celem rehabilitacji oraz leczenia dzikich zwierząt powinno być przywrócenie ich do stanu pozwalającego przetrwać w warunkach środowiska naturalnego. Podczas rozmowy ze znalazcą spróbujmy dowiedzieć się jak najwięcej:

- Jakiego gatunku jest zwierzę? - to pozwoli nam ustalić plan działania (pomieszczenie, jedzenie, odpowiednie urządzenia)
- Wiek - często wystarczy informacja o tym, jak ma ubarwione futro lub jakiej jest wielkości;
- Gdzie zostało znalezione? - na łące, polu, w lesie, przy drodze, moście;
- W jakich okolicznościach? - czy zostało znalezione samotne, czy obok martwej lub ledwo żywej matki, czy złapane przez domowego drapieżnika;
- W jakim jest stanie klinicznym? - czy krwawi, czy ma złamania, czy porusza wszystkimi kończynami, czy ma wypływy z naturalnych otworów ciała, czy ma rany

Po ustaleniu powyższych danych, powinniśmy ukierunkować swoje dalsze działanie w zakresie przygotowania miejsca na przyjęcie zwierzęcia. Także w tym przypadku istnieje kilka ważnych oraz uniwersalnych zasad, które należy zastosować:

- Pomieszczenie powinno być ciepłe,
- Ściółka czysta z materiału, jaki łatwo można wymienić w razie zabrudzenia,
- Dostęp do koców oraz ręczników,
- Należy ograniczyć możliwość kontaktu z człowiekiem poza porami karmienia oraz wymiany podłoża.

Kolejnym elementem jest zorganizowanie odpowiednich instrumentów, pokarmu oraz

ewentualnych leków dla przyjmowanego zwierzęcia. Jeśli mówimy o młodych zwierzętach jeleniowatych, w tym wypadku na stanie warto mieć mleko kozie, krowie lub owcze, produkty mlekozastępcze, probiotyki, siarę, butelki ze smoczkiem dla dzieci, koce, ręczniki, pluszowe zabawki przypominające gatunek, z którym mamy do czynienia, a także wateę, waciki i miski na wodę.

Ogólne wskazania dietetyczne dla młodych dzikich przeżuwaczy

Jaką dietę zastosujemy zależy od wieku zwierzęcia oraz gatunku. Pewne jest jednak to, że na początku swojego życia każdy jeleniowaty otrzymuje mleko matki, a zaraz po urodzeniu wypija siarę. Pamiętajmy - mleko jeleniowatych zawiera 2 razy więcej białka oraz 2 - 4 razy więcej tłuszczu niż mleko krowie, dlatego należy uzupełniać niedobory wspomnianych elementów. Jeżeli mamy do czynienia z noworodkiem, wówczas bezwzględnie należy podać mu siarę. Na podstawie doświadczeń brytyjskich siara krowia, kozia czy owcza powinna zostać dobrze przyjęta przez zwierzę. Dopiero po podaniu siary, startujemy z karmieniem mlekiem. Jak przyrządzić je we właściwy sposób, aby zapewniało wszystkie niezbędne potrzeby zwierzęcia? Należy dodać jedno jajo, 5 ml oleju rzepakowego lub innego roślinnego oraz małą łyżeczkę (do herbaty) 5% glukozy w proszku na 1 litr mleka. Taką mieszankę przygotowujemy codziennie świeżą. Bardzo młode zwierzęta należy masować w okolicy odbytu oraz na brzuchu po karmieniu. W tym celu można wykorzystać namoczony wacik i wykonujemy to, żeby zastąpić wylizywanie przez matkę, które stymuluje motorykę przewodu pokarmowego.

Zastosowanie mleka bez dodatków może doprowadzić do permanentnych biegunek oraz zaburzeń rozwoju i wzrostu, natomiast brak masażu do zatrzymania treści przewodu pokarmowego lub innych zaburzeń motoryki jelit.

Cielęta powinny być karmione stosunkowo często w zależności od wieku, a także odpowiednią objętością pokarm, która z kolei jest zależna od gatunku.

Wiek	Częstotliwość karmienia	Objętość
0 - 1 tygodnia	Co 2 godziny	20 - 40 ml
1 - 2 tygodni	Co 2 - 3 godziny	40 - 80 ml
2 - 3 tygodni	Co 3 - 4 godziny	80 - 120 ml

3 - 4 tygodni	Co 4 godziny	120 - 200 ml
4 - 7 tygodni	4 - 5 karmień na dobę	200 - 500 ml
7 - 12 tygodni	3 - 4 karmienia na dobę (powoli zaczynamy przechodzić na pokarm stały)	500 ml
4 - 7 miesięcy	Raz dziennie (kontynuujemy przechodzenie na pokarm stały)	500 ml

Tab. *Ogólne wskazówki do żywienia młodych dzikich przeżuwaczy*

Autor: Lek. wet. Kacper Kowalczyk - Przychodnia weterynaryjna szpital zwierząt egzotycznych „Oaza” Warszawa

Bibliografia

1. Kossak S., 1981: Hand-rearing and care of a group of roe-deer. Acta theriol., 26, 11: 207—218.
2. Krzywinski A., Krzywinska K., Kisza J., Roskosz A., Kruk A., 1980: Milk composition, lactation and the artificial rearing of red deer. Acta theriol., 25, 27: 341—347.
3. Mullineaux E., Keeble E., 2016: BSAVA Manual of Wildlife Casualties 2nd edition

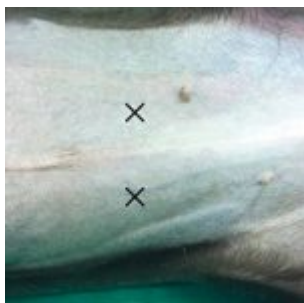
Promowane

- [Powrót do sprawności po urazie kręgosłupa i rdzenia kręgowego - opis przypadku](#)

- [O NOSEWORKU, zapachu czasu i kondycji węchowej psów](#)

- [Nakłucie jamy brzusznej](#)

- [To już kolejny raz](#)

- [Polish Vets podbijają Antypody](#)